

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman Soylu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

Baskı ve tehdit yöntemleriyle; ifade alma, mülakat yapma, ajanlaştırma ve kaçırma olayları 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra ilan edilen OHAL ile birlikte ülkede sıkça görülmeye başlanmıştır. İfade ve sorguda yasak usuller Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 148. maddesinde düzenlenmiştir. İlgili madde gereğince şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilaç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz. Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez. Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez. Müdafî hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz. Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir.

2018 yılında İHD İstanbul şubeye 14, Diyarbakır şubeye 7, İzmir şubeye 19, Ankara şubeye 4 kişi başvurmuştur. İHD Genel Merkezine ise 23 kişi başvuruda bulunmuştur. 2019 yılında ise İHD Genel Merkezine 8 kişi, İHD İstanbul şubeye 36 kişi, Diyarbakır şubeye 8, İzmir şubeye 8, Ankara şubeye 5, Malatya şubeye 1 ve Batman şubeye 5 kişi başvuruda bulunmuştur. Genel Merkez Dokümantasyon Birimi ise 13 kişinin kaçırılarak ajanlık teklifi ve tehdidine maruz kaldığını, bu kişilerin resmi işlem yapılmadan serbest bırakıldığını beyan etmiştir. 61 kişinin ise çeşitli yerlerde (gözetim ve gözaltı yerleri dışında) ajanlık teklifine ve tehdidine maruz kaldığını, 5 kişinin de hapisanede iken savcı ya da diğer güvenlik görevlilerince ajanlık teklifine maruz kaldığını tespit etmiştir.

26 Kasım'da gözetimine alınan Mezopotamya Ajansı muhabiri Berivan Altan, 8 günlük gözaltı sürecinde yasa dışı sorguya maruz kalıp, çıkarıldığı savcılıkça ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmasına rağmen sistematik polis tacizine maruz kaldığını ifade etti. Altan, yaşadığı bu duruma dair İHD Genel Merkezi'nde basın toplantısı düzenledi. Toplantıda konuşan gazeteci Altan, maruz kaldığı polis tacizlerine ilişkin "Sürekli haberini yaptığımız bir konu ile bizzat ben de muhatap oldum. Bu meseleye dair birçok kişiyle görüştüm, onlarca haber yaptık. Bu uygulama özel bir kesime değil, bütün topluma uygulanıyor. Benzer uygulamaya,

26 Kasım'da gözaltına alındığım ve 8 gün gözaltında tutulduğum süreçte ben de maruz kaldım. Akabinde mesaj ile rahatsız edildim" dedi.

Bu bağlamda;

1. 26 Kasım'da gözaltına alınan Mezopotamya Ajansı muhabiri Berivan Altan, 8 günlük gözaltı sürecinde yasa dışı sorguya maruz kalıp, çıkarıldığı savcılıkça ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmasına rağmen sistematik polis tacizine maruz kaldığını ve akabinde polis tarafından mesaj ile rahatsız edilmesi hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
2. Baskı ve tehdit yöntemleriyle; ifade alma, mülakat yapma, ajanlaştırma ve kaçırma olayları ile ilgili mevcut hak ihlallerini önlemek adına bir çalışmanız var mı?
3. Mezopotamya Ajansı muhabiri Berivan Altan'ı tehdit eden kişi veya kişilerle ilgili bir soruşturma ya da kovuşturma yapıldı mı?
4. Gazetecilik faaliyeti yürüten; Berivan Altan'ın maruz kaldığı durum, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 148. Maddesinin ihlali anlamına gelmiyor mu?
5. İHD Genel Merkezinin hak ihlallerine ilişkin düzenlediği raporları dikkate alıp söz konusu kişilerin uğradıkları hukuksuzlukları açığa çıkarıp sorumlular hakkında bir yargılama yolunun açılması için bir soruşturma başlatacak mısınız?